

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО**

**НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ ПРОГРЕС І ОПТИМІЗАЦІЯ
ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ СТВОРЕННЯ
ЛІКАРСЬКИХ ПРЕПАРАТІВ**

**Матеріали VI науково-практичної конференції
з міжнародною участю**

10–11 листопада 2016 р.

Тернопіль
ТДМУ
«Укрмедкнига»
2016

УДК 615.1

Редакційна колегія: проф. Кліщ І. М., проф. Грошовий Т. А.,
проф. Марчишин С. М., проф. Фіра Л. С., доц. Вронська Л. В.,
доц. Белей Н. М., доц. Демчук М. Б., доц. Денис А. І., асп. Вонс Б. В.

Науково-технічний прогрес і оптимізація технологічних процесів створення лікарських препаратів : матеріали VI наук.-практ. конф. з міжнар. участю (10–11 листоп. 2016 р.). – Тернопіль : ТДМУ, 2016. – 384 с.

За результатами VEN-аналізу встановлено, що найбільша кількість лікарських призначень дітям з ГПБ належить препаратам категорії E (необхідні), що у загальній структурі всіх призначень складає 66,95 %. На ЛЗ категорії N (другорядні) припадає 25,32 % від усього асортименту, а категорія V (життєво- необхідні) представлена лише 7,73 %.

Необхідно зазначити, що питома вага витрат, яка припадає на ЛЗ зі статусом N, складає 24,00 % від усіх витрат на фармакотерапію досліджуваної категорії хворих (рис. 1). Такий стан, на нашу думку, вказує на необхідність подальшого пошуку шляхів зниження витрат на другорядні ЛЗ.

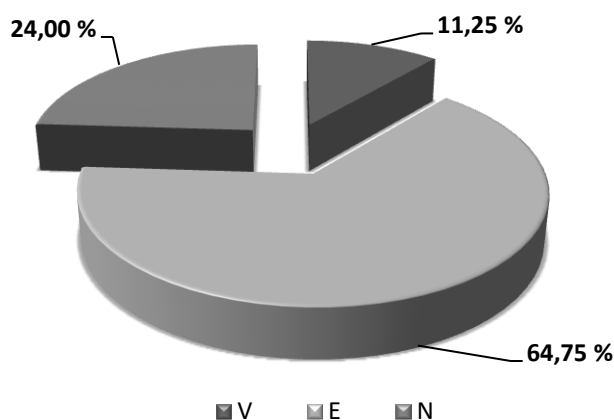

Рис. 1. Розподіл витрат на ЛЗ за результатами VEN - аналізу

За результатами проведеного VEN-аналізу можна стверджувати, що майже 75 % призначень лікарів дітям раннього віку хворим на ГПБ складають життєво-необхідні та важливі ЛЗ, що свідчить про раціональність фармакотерапії та незначні розбіжності між чинними стандартами, клінічними рекомендаціями та реальною лікарською практикою. Разом з тим, встановлено, що фінансові витрати на терапію дітей хворих на ГПБ у деяких випадках визначалися як економічно необґрунтовані через значну кількість препаратів з індексом N, що складають 24,00 % від усіх витрат.

ОЦІНКА АСОРТИМЕНТУ НЕСТЕРОЇДНИХ ПРОТИЗАПАЛЬНИХ ПРЕПАРАТІВ НА ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ РИНКУ УКРАЇНИ ЗА ДОПОМОГОЮ XYZ-АНАЛІЗУ

А. А. Котвіцька, В. Г. Костюк, І. О. Лобова
Національний фармацевтичний університет
socpharm@nuph.edu.ua

У глобальному рейтингу конкурентоспроможності у 2015 році серед 140 країн світу Україна, яка характеризується погіршенням стану економіки, посідала 79 місце. У сучасних умовах інтеграції України в світовий економічний простір необхідним є впровадження механізмів адаптації вітчизняних промислових фармацевтичних підприємств (ФП) до нових конкурентних умов на основі створення системи формування і підтримки достатнього рівня конкурентоспроможності продукції.

Як відомо, одним з найважливіших механізмів забезпечення конкурентоспроможності підприємства є його асортиментна політика, основною

метою якої є формування такої номенклатури товарів, яка дозволяє забезпечити підприємству стійку ринкову позицію, економічну стабільність і стратегічний розвиток.

Саме тому актуальним напрямком діяльності ФП постає удосконалення власної асортиментної політики з метою забезпечення наявності на фармацевтичному ринку України необхідних та доступних лікарських засобів (ЛЗ) вітчизняного виробництва.

На підставі вищезазначеного, з метою визначення стратегічних груп нестероїдних протизапальних препаратів (НПЗП), які характеризуються найбільшим попитом серед населення, нами був проведений XYZ-аналіз продажу даних ЛЗ, представлених на фармацевтичному ринку України.

Об'єктом дослідження стала інформація щодо роздрібної реалізації НПЗП у натуральних показниках за 2011-2015 рр. системи «Фармстандарт», Моріон.

Під час дослідження нами використано системний, логічний, та економіко-статистичний (XYZ-аналіз) методи аналізу.

Як відомо, проведення XYZ-аналізу дозволяє розподілити асортимент ЛЗ, представлених на фармацевтичному ринку на три групи в залежності від рівномірності попиту і точності прогнозування.

Групування асортименту при проведенні XYZ-аналізу нами здійснено у порядку зростання коефіцієнтів варіації (v), за якими до категорії X ($v \leq 10\%$) відносили НПЗП, які характеризуються стабільністю продажів і, як наслідок, високими можливостями прогнозу продажів, до категорії Y ($v = 10-25\%$) – НПЗП які мають коливання в попиті і, відповідно, середній прогноз продажів, до категорії Z ($v \geq 25\%$) – НПЗП, які споживалися стохастично (випадково) з відсутністю тенденцій та невисокою точністю прогнозу продажів.

Коефіцієнт варіації (v), який дозволяє визначити стабільність/нестабільність попиту на препарати, розраховували за формулою:

$$v = \frac{-b \pm \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}{n}}}{\bar{x}} \times 100\% \quad (1)$$

де X_i – і-те значення попиту за позицією, що оцінюється;

\bar{X} – середнє значення попиту за позицією, що оцінюється за n період;

n – тривалість періоду, що оцінюється.

За результатами проведених розрахунків нами встановлено, що найбільша кількість препаратів за МНН (48,3 %) належить до групи Z та характеризується нерегулярним споживанням, що, на нашу думку, обумовлено відсутністю стабільного попиту і закономірностей споживання.

На ЛЗ групи Y припадає 37,9 % від усього асортименту НПЗП, які мають помірну швидкість реалізації та характеризуються середньою стабільністю споживання.

Група X представлена лише 13,8 % досліджуваного асортименту препаратів, які мають стабільний попит і високу швидкість реалізації.

Таким чином можна стверджувати, що результати XYZ-аналізу є засобами підтримки прийняття обґрунтованих управлінських рішень й виступають індикаторами рівня реалізації та збалансованості асортименту ЛЗ, а також сприяють його оптимізації.

Каравелкова Ю.С., Карчаускас В. Ю. Практичне використання психологічних методів управління персоналом в аптечних організаціях	214
Карамаврова Т.В., Лебединець В.О. Аналіз нормативних вимог до аудитів постачальників виробничих фармацевтичних підприємств	214
Коротченко В.В., Гульпа В.С., Базунова Н.В. Проблематика нормування лікарських засобів для постачання військових госпіталів на мирний час	216
Костюк І.А., Сятиня М.Л. Роль фармакоеконімічних досліджень для оптимізації фармакотерапії бронхіальної астми	217
Котвіцька А.А., Коробова Є.С. Результати VEN-аналізу лікарських призначень дітям раннього віку хворих на гострий простий бронхіт	218
Котвіцька А.А., Костюк В.Г., Лобова І.О. Оцінка асортименту нестероїдних протизапальних препаратів на фармацевтичному ринку України за допомогою XYZ-аналізу	219
Котвіцька А.А., Тарасенко Д.Ю. Дослідження основних форм виконання працівниками фармацевтичних підприємств додаткових обов'язків	221
Кричківська А.М., Губицька І.І., Хоменко І.М., Болібрух Л.Д., Лобур І.П. Оптимізація лікарського забезпечення відомчих лікувально-профілактичних закладів	223
Кричківська А.М., Ушкалова О.М., Хоменко І.М., Заярнюк Н.Л. Відомча лікарняна фармація: аналіз та оптимізація лікарського забезпечення	225
Кубарева І.В., Демянік К.О. Дослідження соціально-епідеміологічних показників захворюваності та поширеності хвороб серед сільського населення України	227
Левицька О.Р., Громовик Б.П. Дослідження якості життя людей літнього віку, які перенесли гострі порушення мозкового кровообігу	229
Лисенко А.В., Гербіна Н.А. Аналіз вітчизняного фармацевтичного ринку м'яких лікарських засобів з ефірними оліями для профілактики та лікування гострих респіраторних захворювань	229
Літвінова О.В., Посилкіна О.В. Науково-практичні підходи до управління інтелектуальними ресурсами в фармації	230
Максимович Н.М., Заліська О.М. Вивчення інформаційних даних про раціональне застосування вітамінів при вагітності	231